

Vyššie zastúpenie žien na kandidátskych listinách

Kľúč k rodovo vyrovnanejšej komunálnej
politike?

Ing. Simona Šimovičová
Technická univerzita v Košiciach,
Ekonomická fakulta
Katedra regionálnych vied a manažmentu

Úvod & motivácia

- Muži a ženy by mali mať rovnaký prístup k príležitostiam bez ohľadu na obmedzenia späté s rodovými stereotypmi a rolami v spoločnosti
- Rodová rovnosť nie je len otázkou etiky, ale okrem iného podporuje i ekonomickú efektívnosť krajín.
- Rodová nerovnosť negatívne vplýva na kvalitu života jednotlivcov, prosperitu krajín a regiónov
- Ideálna rodová rovnosť však doposiaľ nebola dosiahnutá v žiadnej krajine na svete
- Politická sféra je v oblasti rodovej rovnosti považovaná za jednu z najmenej rodovo vyvážených oblastí
- Hlavným cieľom práce je analyzovať pomerové zastúpenie poslankýň v mestských zastupiteľstviach a identifikovať determinanty, ktoré vplývajú na ich vyššie zastúpenie v mestských zastupiteľstvách na Slovensku

Obsah

01

Bariéry žien v
politike

02

Determinanty
úspešnosti žien
vo volených
funkciách

03

Súčasný stav v
krajinách EÚ a
na Slovensku

04

Výsledky analýzy
determinantov
vplývajúcich na
zastúpenie žien v
mestských
zastupiteľstvách na
Slovensku

Bariéry žien v politike

Spôsob výberu
kandidátov/tok na
kandidátsku listinu

Volebný systém

**Inštitucionálne
faktory**

Úroveň demokracie v krajine

Rodové stereotypy

Sociálne a Maskulínna kultúra v politike

Predsudky

kultúrne faktory

Rodové roly

**Individuálne
faktory**

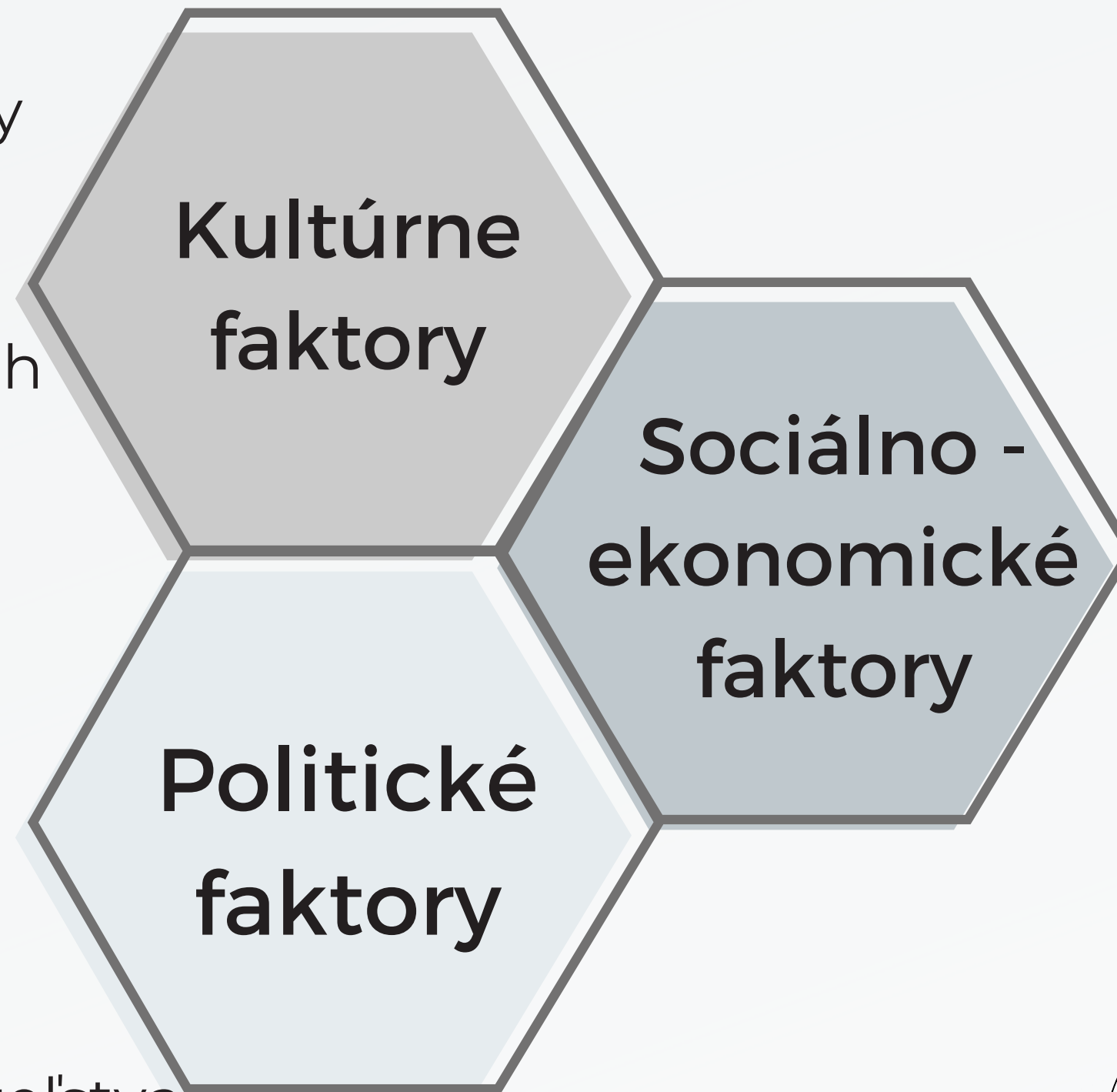
Patriarchálny
model rodiny

Nízke sebavedomie
Rozdielne vnímanie moci

Determinanty úspešnosti žien vo voľbách

- Rodové stereotypy a predsudky
- Vierovyznanie
- Sloboda tlače
- Rodové zloženie zákonodárnych orgánov a história ich rodovej štruktúry

- Politická orientácia
- Rodové kvóty
- Stupeň demokracie
- Volebný systém
- Veľkosť mestského zastupiteľstva

- Zastúpenie žien na trhu práce
- Vzdelanie
- Úroveň hospodárskeho rozvoja
- Volebná účasť

Obr. 2: Faktory úspešnosti žien vo volených funkciách
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe literatúry

Metodika práce

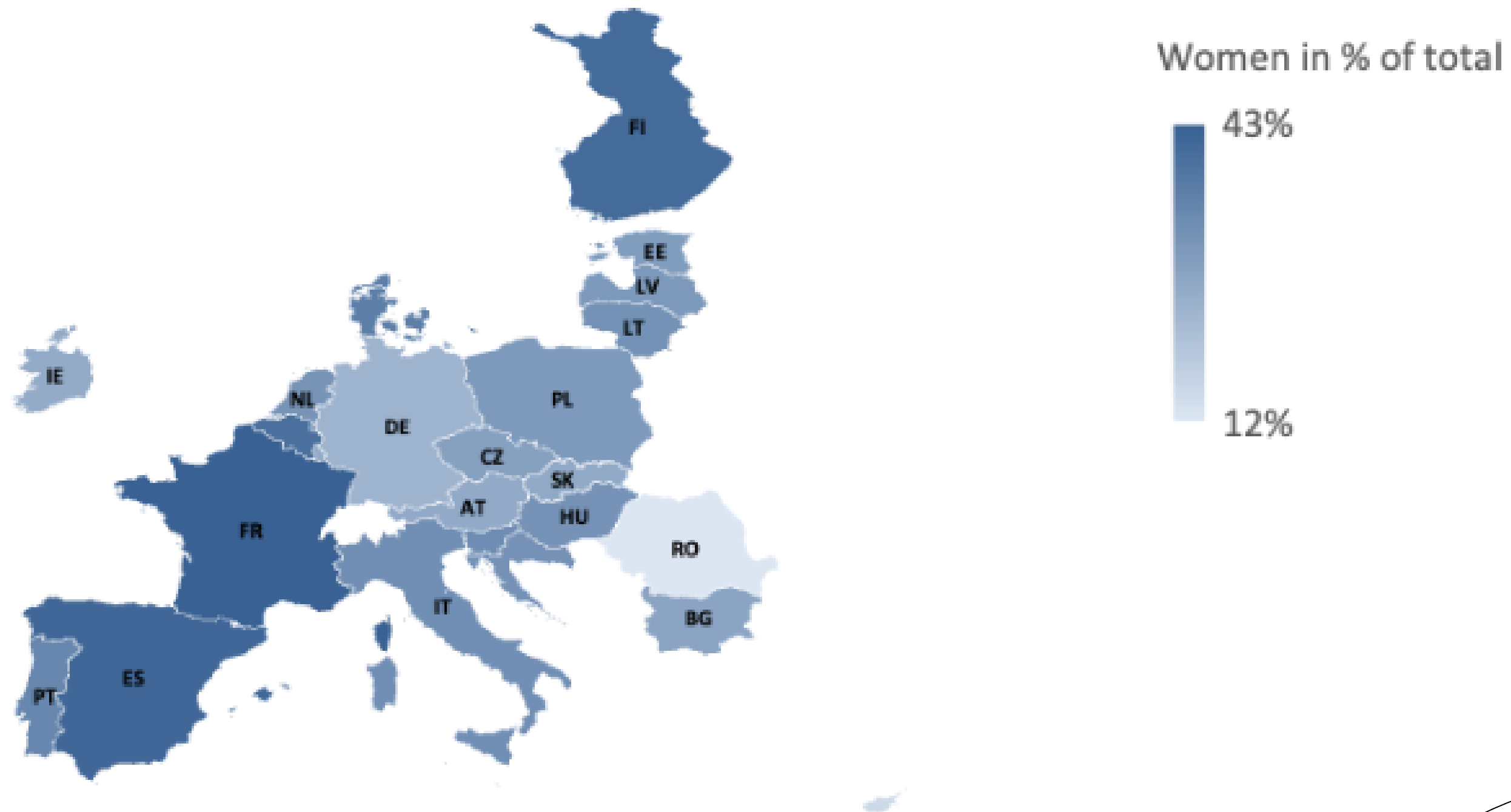
- Analyza rozdielov v zastúpení poslankýň mestských zastupiteľstiev na Slovensku a identifikovanie faktorov, ktoré vplyvajú na ich zastúpenie
- I. časť - situácia na Slovensku v porovnaní s Európskymi krajinami,
  - priemerné zastúpenie poslankýň mestských zastupiteľstiev-kraje, okresy, mestá
- II. časť- determinanty vplyvajúce na zastúpenie poslankýň v mestských zastupiteľstvách
  - metóda najmenších štvorcov (OLS)

Tab.1 Determinanty úspešnosti mestských poslankýň vo voľbách

Typ premennej	Názov premennej	Očakávaný vplyv	Merná jednotka	Zdroj
Závislá premenná	Zastúpenie žien v mestskom zastupiteľstve	X	%	ŠÚSR
Politické faktory (nezávislé premenné)	Liberálna politická orientácia	+	1 – liberálna 0 - iná	ŠÚSR
	Veľkosť mestského zastupiteľstva	+	počet miest	ŠÚSR
Sociálno-ekonomické faktory (nezávislé premenné)	Vysokoškolské vzdelanie žien	+	%	SODB
	Veľkosť obce	-	počet obyvateľov	ŠÚSR
	Zastúpenie podnikateľiek v mestách	+	%	SODB
	Volebná účasť	+	%	ŠÚSR
	Zastúpenie kandidátok na poslankyňu mestského zastupiteľstva	+	%	ŠÚSR
Kultúrne faktory (nezávislé premenné)	Katolicizmus	-	%	SODB
	Žena na pozícii primátorky v minulom funkčnom období	+	1 – žena, 0-muž	ŠÚSR
	Zastúpenie žien v mestskom zastupiteľstve v minulom funkčnom období	+	%	ŠÚSR

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe prehľadu literatúry

Štáty Európskej únie

Obr. 3 Podiel žien v miestnych zastupiteľstvách v členských štátoch EÚ v roku 2022
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z EIGE (Európsky inštitút pre rodovú rovnosť)

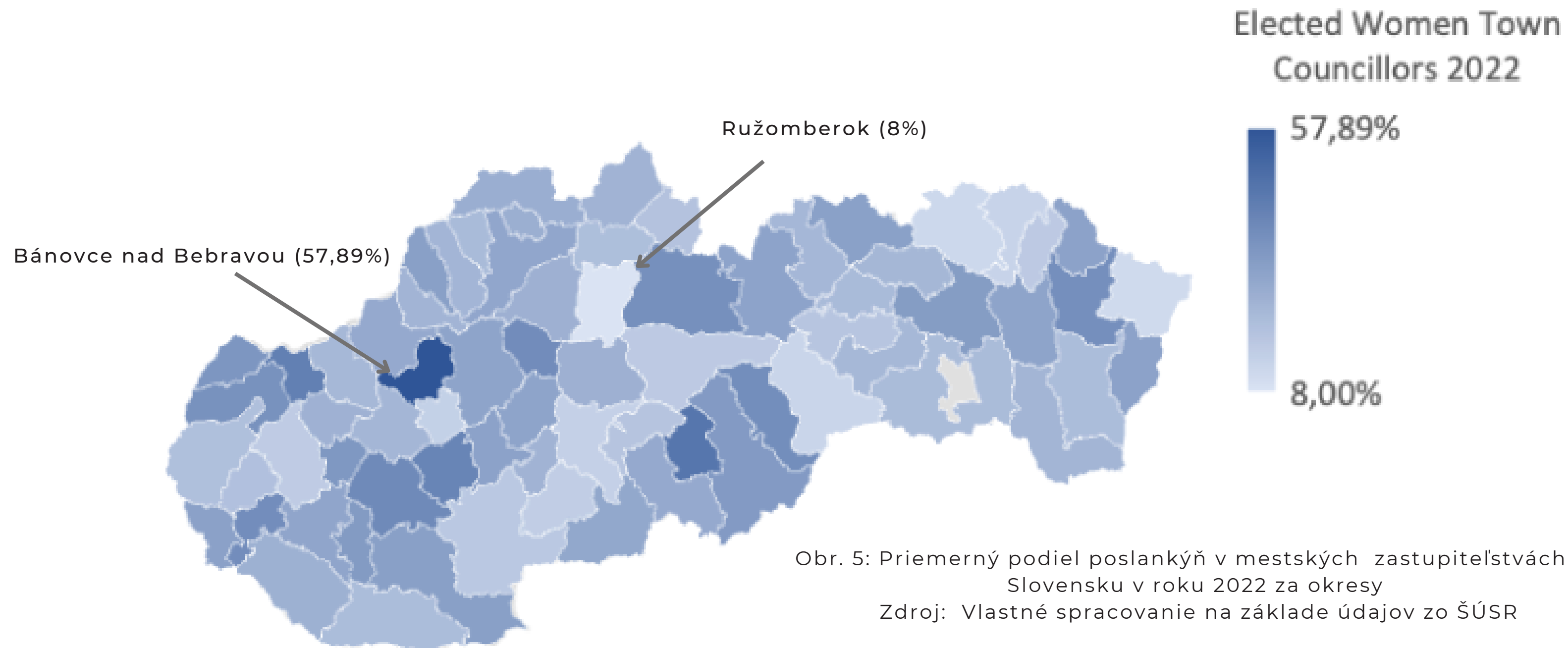
Kraje Slovenska

Obr. 4: Priemerný podiel poslankýň v mestských zastupiteľstvách na Slovensku v roku 2022 za kraje
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo ŠÚSR

Okresy a mestá Slovenska

Obr. 5: Priemerný podiel poslankýň v mestských zastupiteľstvách na Slovensku v roku 2022 za okresy

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo ŠÚSR

Tab. 2: Podiel poslankýň v mestských zastupiteľstvách na Slovensku v roku 2022

	0-10%	10,01-20%	20,01-30%	30,01-40%	40,01-50%	50,01-60%	60,01-70%
Počet miest	11	38	41	35	13	2	1
Pomer	7,80%	26,95%	29,08%	24,82%	9,22%	1,42%	0,71%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo ŠÚSR

Determinanty vyššieho zastúpenia žien v mestských zastupiteľstvách

- Ekonometrický model analyzoval vplyv sociálno-ekonomických, politických a inštitucionálnych, a kultúrnych determinantov na zastúpenie žien v mestských zastupiteľstvách na Slovensku.
- Finálny model splňajúci požadované kritéria ekonometrického modelovania pozostáva z troch premenných.

Tab. 3: Výsledky ekonometrického modelovania

	Odhad regresných koeficientov	p-hodnota	Predpokladaný vplyv	Výsledok
Kandidátky poslankyne	0,051	$1,47e^{-06}$ ***	+	Predpoklad naplnený.
Poslankyne2018	0,302	$8,22e^{-05}$ ***	+	Predpoklad naplnený.
Starostka min obdobia	0,014	0,5032	+	Predpoklad naplnený.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výstupov z programu RStudio

Závery

- Cieľom príspevku bolo preskúmať determinanty, ktoré môžu byť dôvodom nerovného rodového zloženia mestských zastupiteľstiev na Slovensku
- Súčasný výskum autorov na Slovensku sme rozšírili o vplyv rodového zloženia kandidátok na túto pozíciu.
- Vyššie zastúpenie žien evidujeme v mestách, ktoré majú vo voľbách vyššie zastúpenie kandidátok, mali vyššie zastúpenie žien v mestských zastupiteľstvách v minulom funkčnom období a pozitívny vplyv má i vedenie obce ženou primátorkou v minulom funkčnom období, čo môže podnietiť záujem žien o politiku (role model).
- Politická kultúra - dôležitý faktor posilňovania rodovej rovnosti v politike, , potreba použitia kvalitatívnych metód vo výskume na odhalenie osobných charakteristík úspešných političiek i bariér, ktorým čelia.
- V ďalšom kvantitatívnom výskume zohľadniť priestorové vzťahy

